

det er der jo kun at sige, at vi jo i dag har en abortlovgivning, og grunden til, at vi har indsat det her i reglerne for fosterreduktion, er jo netop, at kvinden ikke skal tvinges ud i et valg, der er om muligt mere grusomt end det valg, hun i forvejen står over for, hvis hun får at vide, at hun har to fostre, og det ene af dem har Downs syndrom, det andet er normalt. Hvis ikke vi lavede den mulighed, havde hun valget imellem at satse på, at alting ville gå godt og føde begge børn eller få foretaget en abort. Der synes vi altså, at det er rigtigt, at man giver kvinden flest muligt valgmuligheder i denne her situation.

Men jeg anerkender igen, at det her i høj grad er et holdningsmæssigt spørgsmål: Det er ikke noget, man kan argumentere sig ud af med hverken statistik eller jura eller egentlig politik. Det er etik, hvorvidt man mener, det her er den rigtige vej at gå.

Endelig vil jeg selvfølgelig sige, at vi under udvalgsbehandlingen jo meget gerne medvirker til besvarelsen af de spørgsmål og også til udarbejdelse af ændringsforslag i det omfang, vi overhovedet kan være behjælpelige med det.

Jeg synes, at det ikke er en sag, man kan argumentere for på meget andet end ens egne vegne, men jeg synes, at vi med det her lovforslag har forsøgt at følge den linje, som Det Ethiske Råd lagde op til, nemlig at få en retlig regulering, som jeg synes holder en rigtig balance.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 183: Forslag til lov om ændring af lov om straffeloven og udlændingeloven. (Kvindelig omskæring).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 12/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kl. 17.20

Birthe Rønn Hornbech (V):

Mon ikke de fleste danskere anser omskæring af kvinder for at være noget af det mest nederdrægtige, modbydelige, kvindeundertrykkende og mishandlende? Jeg tror det, og diskussionen her i Folketinget har jo også vist det gennem nogle år. Flere partier er fremkommet med beslutningsforslag og lovforslag for at få skærpet og indskærpet, at omskæring er en strafbar handling i Danmark, og at man ikke skal kunne slippe uden om straffen ved at tage sine børn med til et land, hvor handlingen ikke er strafbar.

Der er ikke nogen tvivl om, at omskæring af kvinder hele tiden har været strafbart efter dansk straffelovgivning. Det har været mis-handling, det fastslog den tidligere justitsminister for en del år siden. Man kan derfor spørge, om dette at indføre en ny bestemmelse under voldsbestemmelserne ikke er overflødig, og dertil er at svare, at det sådan set både er overflødig og ikke i overensstemmelse med de lovgivningstraditioner, vi har i Danmark.

Vi har jo den lovgivningstradition, at straffeloven sådan nogenlunde følger gammel sæd og skik og moral. Forbrydelserne har ganske vist udviklet sig, men hvad der anses for en forbrydelse i straffeloven, ja, det blev jo allerede betegnet som forbrydelse i middelalderen og på Det gamle Testaments tid.

Vi er altså i den situation, at vi har givet opholdstilladelse til masser af mennesker, som kommer til Danmark med et helt andet retssyn og med et helt andet udgangspunkt for, hvad der er godt og skidt. Omskæring af kvinder er en tradition i muslimske kulturer og også i nogle kristelige kulturer, og det er åbenbart vanskeligt at forstå for disse mennesker, at vi ser stik modsat på tingene.

Det vil sige, at vi nu for at gøre det helt klart for disse udlændinge med andre kulturtraditioner griber til en ekstra og for så vidt overflødig straffelovsbestemmelse. Jeg forudser, at der vil komme flere af den slags, og jeg har overvejet meget, om det er noget, man bør gå med på. Jeg er nået til den konklusion, at man lige så godt ærligt kan sige, at det er man nødt til; helst ikke i

for mange tilfælde, men jeg tror, der vil komme flere bestemmelser.

Vi er simpelt hen nødt til med syvtommersøm og mere til at slå fast og stadfæste med meget stor præcision, at der er nogle handlinger, som, selv om de er en del af andre landes kulturer, altså er noget, der fylder danskere med afsky, og som må behæftes med en alvorlig straf.

Derfor kan jeg og Venstre gå med til at støtte, at vi nu indfører en særlig bestemmelse i straffeloven. Hvis man skal hænge lidt jura op på det, kan man jo sige, som der står i bemærkningerne, at så har vi også fået slået fast, at det her altså ikke er noget, man kan give samtykke til, hvis der var nogle, der var i tvivl om det.

Ikke mindre vigtigt er det jo, at vi nu gør op med det bærende princip i dansk ret om, at vi kræver dobbelt strafbarhed, altså at handlingen også skal være strafbar i det land, hvor den er begået. Det siger sig selv, at hvis man vil have den fuldkomne håndhævelse af denne forbrydelse, er man nødt til at gøre op med det princip. Der vil også kunne komme andre bestemmelser, hvor vi må ophæve princippet om dobbelt strafbarhed, fordi der rent ud sagt her er tale om et kultursammenstød, og vi med det lovforslag så samtidig siger, at det vil vi altså ikke finde os i i Danmark. Det kultursammenstød kan ikke bære, at en sådan forbrydelse skal vurderes anderledes strafferetligt, hvad enten man påberåber sig kulturelle eller religiøse begrundelser.

Så det her er altså en meget klar henvendelse til en ganske bestemt gruppe i det danske samfund om, at vi under ingen omstændigheder vil tolerere kvindelig omskæring, og det er gentaget i udlændingeloven, at det også betyder udvisning, hvis man bliver dømt herfor.

Vi støtter forslaget.

Kl. 17.25

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Jette Bergenholz Bautrup som ordfører.

Jette Bergenholz Bautrup (S):

Jeg er tilfreds med, at ministerens lovforslag nu endelig er fremsat, da det udviser respekt over for de afrikanske piger og kvinder, så vi fra dansk side kan vise, at vi tager lemlæstelse alvorligt og straffer personer, der udsætter piger for dette, hvad enten det er i Danmark, eller det er uden for vore grænser.

Omskæring er en flere tusind år gammel kulturel skik, som desværre stadig har sin udbredelse i dag. Piger og kvinder, som har været ud-

sat for det uhyggelige overgreb, som omskæring udgør, må leve med nogle forfærdelige gener resten af deres liv.

I Danmark lever en stor gruppe piger fra primært afrikanske lande med risikoen for at blive sendt til hjemlandet for at blive omskåret. Ofte vil det være ældre slægtsmedlemmer, der presser på for at få pigerne omskåret.

Når vi nu vedtager et forbud mod omskæring, uanset om det foregår i Danmark eller i udlandet, giver vi pigerne et redskab til at undgå dette ydmygende overgreb. Også øvrige familie-medlemmer til piger i den alder, hvor de risikerer omskæring, brænder efter at få dette redskab. Ofte er familierne nemlig under hårdt pres fra øvrige slægtsmedlemmer, som bor uden for Danmark. Derfor er en lov om forbud mod omskæring, også når den foretages i udlandet, et godt og vigtigt redskab, der desværre er det eneste, familiemedlemmerne i udlandet respekterer.

I dele af dagspressen har der været en diskussion om, hvorvidt omskæring er et reelt problem i Danmark. Til tvivlerne vil jeg sige: Ja, det er et stort problem i Danmark, som vi er nødt til at tage alvorligt fat på. I mit arbejde som socialrådgiver er jeg blevet bekendt med, at der er piger, der har ønsket en reoperation, men har været rædselsslagne for, at familien skulle opdage, at de ønskede at blive reopereret, for så står de til udstødelse af familien.

Samtidig kan man sige, at når en gruppe somaliske kvinder i Danmark har viet en stor del af deres liv til at kæmpe imod problemet, ja, så er det nok ikke helt uden grund.

Det har været påstået, at der eksempelvis i Somalia findes et forbud mod omskæring. Det er ikke rigtigt. I Somalia var en lov under forberedelse i 1972, men den blev aldrig gennemført, bl.a. på grund af borgerkrigen. Der er et stort behov for denne lov, jeg nu tror, vi formentlig alle sammen snart godkender.

Det kunne anføres, at det, netop som fru Birthe Rønn Hornbech også sagde, er imod traditionen i dansk straffelovgivning at vedtage en bestemmelse, der kriminaliserer et forhold, som allerede er strafbart, og der er jo ingen tvivl om, at omskæring allerede i dag er strafbart i Danmark efter bestemmelserne om lemlæstelse. For os er det dog utrolig vigtigt, at vi sender et kraftigt signal om, at omskæring ikke kan accepteres. Derfor må vi her bryde med traditionen, da det er et meget stærkere signal, at der i vores straffelov er en bestemmelse, som forbyder omskæring.

Nu kan jeg se, at jeg ikke har meget tid tilbage og derfor vil jeg gå ned i min tale til der, hvor jeg vil bede justitsministeren om at oplyse, hvor mange penge ministeren ønsker at stille til rådighed. Hvor mange penge skal der gives til information? Jeg mener nemlig, at information er en næsten lige så vigtig del som selve lovgivningen.

På kvindernes kampdag, den 8. marts i år, afholdt Red Barnet et debatmøde om omskæring. Her deltog bl.a. integrationsministeren, som talte varmt for forebyggelse mod omskæring. Han lovede, at der kunne hentes tilskud i alle de relevante ministerier til udførelse af forebyggende arbejde.

Det lyder vældig godt, og det kan vi varmt støtte fra Socialdemokratiet, men også her kunne jeg godt tænke mig, at vi blev lidt mere konkrete: Hvilke midler har regeringen tænkt sig at give tilskud fra, og hvor mange midler snakker vi om?

Når jeg spørger justitsministeren i dag, hænger det sammen med, at vi med vedtagelsen af denne lov nu placerer Justitsministeriet som et af de såkaldte relevante ministerier i forbindelse med forebyggelse af omskæring.

Når jeg har været inde på, hvor vigtigt det er, at informationsmaterialet er der, og hvor vigtigt det er, at det kommer ud, kunne man jo som et eksempel sige, at hvis afrikanske familier ønsker at komme til Danmark og skal have visum, jamen så kunne der f.eks. ligge en pjece på ambassaden. Det kunne gøres på mange andre måder.

Til sidst vil jeg sige, at vi fra Socialdemokratiets side hilser dette lovforslag meget velkommen og håber som sagt, at det bliver godkendt af alle partier.

Kl. 17.30

Pia Kristensen (DF):

Ingen kan være i tvivl om, at Dansk Folkeparti om nogen ønsker at få præciseret og skærpet forbuddet mod omskæring af piger og unge kvinder.

I 1996-97 var vi medforslagsstillere på et lignende forslag, som desværre blev forkastet, idet bl.a. Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten stemte imod forslaget. I stedet for satte man ind med en massiv oplysningskampagne, fordi man skønnede, at det var det, der skulle til. Nu 6-7 år efter må vi konstatere, at det ikke har været tilstrækkeligt.

Sidste efterår blussede omskæringsdebatten op igen. Somaliske imamer står frem og anbefa-

ler forældre at lade deres døtre omskære, selv om det er forbudt i Danmark, og flere udtaler, at omskæring er en skik, man ikke kan tage afstand fra. Det var så frastødende udtalelser, at alarmklokkerne ringede højlydt hos Dansk Folkeparti, og de ringede endnu højere, da lederen af Somalisk Kvindeforening i Århus, Ambaro Hasni Nur, udtalte, at 70 pct. af somalierne mener, at sunnaomskæring er det bedste, og da Samia Yusuf Ali, der har stiftet en forening til forebyggelse af omskæring, udtalte, at mindst halvdelen af alle somaliske piger i Danmark bliver omskåret.

På baggrund af disse udtalelser og oplysninger, fremsatte Dansk Folkeparti et lovforslag i november sidste år, der skulle gøre det strafbart, også såfremt omskæring foregår uden for landets grænser, og at mennesker, der opfordrer til disse umenneskeligheder, kan retsforfølges.

Vi havde håbet på bred opbakning til vores forslag, men i stedet blev vi mødt med kritik fra alle kanter, fordi vi ønskede en særlov, som man har i Norge og Sverige.

Vi imødede den kritik og fremsatte derfor ændringsforslag ved andenbehandlingen. Vi fraveg kravet om en særlov og foreslog i stedet at ændre straffelovens regler helt i overensstemmelse med den kritik, der var ved førstebehandlingen af vores forslag i januar måned. Men opbakningen udeblev, hvilket vi beklager dybt i Dansk Folkeparti, for nu vil der gå yderligere en rum tid, før vi kan få vedtaget et lovforslag på området.

I dag behandler vi så justitsministerens bebudede forslag, og jeg kan da godt med det samme sige, at vi selvfølgelig støtter forslaget. Intentionerne i forslaget er jo nøjagtig de samme som i vores eget.

Når det er sagt, vil jeg gerne kritisere justitsministeren, fordi man har valgt at sende forslaget i høring blandt organisationer og foreninger før fremsættelsen. Vi mener ganske enkelt, at der er tale om et unødigt nøleri, som forsinker lovens vedtagelse. Vi forstår ikke, at ministeren har valgt den fremgangsmåde, når man tænker på, at ministeren for ca. 6-7 år siden var en af de varmeste fortalere for at få ændret lovgivningen lynhurtigt.

I Dansk Folkeparti mener vi, at der er tale om en hastesag og ikke en syltesag. Vi mener, at det er vigtigt, at vi så hurtigt som muligt får sendt det helt klare signal, at vi ganske enkelt ikke vil acceptere, at omskæring finder sted i Danmark

eller for den sags skyld noget andet sted i verden.

Vi kan ikke forhindre de overgreb, der finder sted overalt i verden, men vi kan og skal holde orden i eget hus og fortælle, at vi ikke vil tolerere sådanne barbariske handlinger i Danmark. Brutal lemlæstelse af kvinders køn kan ikke bagatelliseres, undskyldes eller forklares, men skal forhindres for enhver pris.

Det er vigtigt med en tidlig og en direkte op-søgende indsats i form af informationskampagner, men det er ikke nok. Vi må også have en lovgivning, der sikrer strafbarhed for omskæring foretaget i udlandet. En lov, der skal fungere præventivt. En lov, der sender det krystalklare signal, at her i Danmark er vi parate til at straffe hårdt, når man lemlæster piger og unge kvinder.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter forslaget, og vi ser frem til, at tidshorisonten for lovens vedtagelse bliver så kort som overhovedet muligt.

Jeg kunne da godt tænke mig her til allersidst at spørge justitsministeren, om der måske er et bud på, hvornår loven træder i kraft. Fra Dansk Folkepartis side skal det i hvert fald lyde: jo hurtigere, jo bedre.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Pia Kristensens tale bar præg af, at hun har lidt svært ved at se forskel på Folketinget og regeringen. Forslaget er fremsat her i salen, det behandles her. Det er Folketinget, der bestemmer, hvornår vi afgiver betænkning, og som formand for Retsudvalget regner jeg med, at vi gør det snart. Så det er ikke ministeren, der kan besvare det spørgsmål. Det er os selv.

Kl. 17.35

Men grunden til, at jeg går herop, er, at jeg simpelt hen ikke forstår fru Pia Kristensen. Vi havde anden behandling her forleden dag, og der syntes jeg, jeg gjorde meget ud af at sige noget om afvisningen af Dansk Folkepartis ændringsforslag, som var en kopi af justitsministerens lovudkast. Det fandt vi simpelt hen ikke var anstændigt i Folketingets Retsudvalg. Derfor forstår jeg slet ikke, at fru Pia Kristensen nu begynder at angribe, at det er blevet nedstemt.

Jeg fatter heller ikke, hvordan fru Pia Kristensen kan forsvare, at man laver, hvilket fru Birthe Rønn Hornbech jo præciserede, en nyskabelse i dansk ret. Hvordan kan fru Pia Kristensen i respekt for lovkvalitet, hvad jeg går ud fra at

Dansk Folkeparti rent faktisk også ønsker, overhovedet forestille sig, at et nybrud på den her måde skal gennemføres, uden at vi får hørings-svarene.

Jeg synes virkelig, at fru Pia Kristensen i den grad svigter det ansvar, vi har som lovgivere, ved at holde en tale på den her måde.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil gerne sige til fru Anne Baastrup, at det godt kan være, fru Anne Baastrup og Retsudvalget mener, det er uhørt, at vi har stillet ændringsforslag. Men der er faktisk ikke noget galt i det. Fremgangsmåden var ikke forkert, vil jeg sige til fru Anne Baastrup.

I betænkning af 27. marts fremgår et bilag, Notat om ændringsforslag til L 94 i relation til grundlovens § 41, stk. 2. Notatet konkluderer, at grundlovens § 41, stk. 2, efter Lovsekretariatets vurdering ikke er til hinder for, at Dansk Folkepartis ændringsforslag kan stilles.

Så snakker fru Anne Baastrup om lovkvalitet. Vi blev ved førstebehandlingen kritiseret for, at vi ville have den her lov som en særlov. Så kom der andre ting ind, der var galt med vores forslag. Det var bl.a., at der i vores overskrift stod »Omskæring af kvinder«. Jeg vil gerne citere, hvad fru Anne Baastrup sagde ved førstebehandlingen:

»Så vil jeg også gerne lige gøre fru Pia Kristensen opmærksom på, at med vedtagelsen af Dansk Folkepartis lovforslag er der ingen hindring for, at man som somaliske forældre kan tage af sted og få omskåret sit pigebarn, fordi Dansk Folkepartis lovforslag ikke er på det kvalitetsniveau, der gør, at det kan ramme. Det bliver ikke strafbart.«

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, om SF ville stille et ændringsforslag til det lovforslag, som justitsministeren har fremsat, for der er overskriften nemlig også: »Kvindelig omskæring«?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu synes jeg ikke, vi skal blande Rundetaarn og et tordenskrald sammen, vel?

Når Dansk Folkepartis ordfører henviser til grundlovens § 41, så er det altså spørgsmålet om, hvor meget man har lov at ændre et lovforslag undervejs. Det er ikke det, som vi andre partier har talt om.

Vi har talt om, at vi har nogle aftaler herinde i Folketinget med den tidligere regering om lov-kvalitet, og dem står vi i hvert fald ved, hvad enten vi er i regering eller i opposition. De indebærer bl.a., at der skal være høringsrunder, som går på, at en minister skal vise større åbenhed og service over for Folketinget og oversende lovudkast, men naturligvis under den forudsætning, at en regering kan forbeholde sig ret til en politisk behandling af det, inden det bliver fremsat som lovforslag.

Det, Dansk Folkeparti har forbrudt sig imod her, er den parlamentariske kultur i Folketinget. Det er derfor, alle vi andre partier har reageret så voldsomt stærkt. Det er parlamentarisk kultur, det er ikke grundloven. Vi har heller ikke påberåbt os grundloven. Vi har påberåbt os de parlamentariske spilleregler, som alle andre partier her i Folketinget er enige om.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan da ikke lade være med at starte min ordførertale med begrundelsen for, hvorfor den konservative folketingsgruppe ikke kunne støtte forslaget fra Dansk Folkeparti. Det var der to væsentlige grunde til, og det har såmænd ikke noget med grundloven at gøre.

Kl. 17.40

Den ene grund er almindelig anstændighed. Vi er imod tyveri, og det var jo tyveri. Vi laver jo alle sammen fejl indimellem, så indrøm det. Men det var en total og direkte afskrift af et forslag, som er ude i høring. Det gjorde selvfølgelig, at Dansk Folkepartis forslag blev noget bedre, men det er stadig væk det, vi andre på almindeligt dansk kaldte tyveri. Og det bryder jeg mig ikke særlig meget om.

Den anden årsag er, at der i det oprindelige forslag hverken i teksten eller noget som helst sted var nævnt ordet piger. Det drejede sig kun om kvinder, og da de fleste omskæringer desværre og frygtelig nok sker på piger, så var det jo rart at få vedtaget et lovforslag, der også omfattede dem, som det først og fremmest går ud over.

Derfor må man også kunne se det allerede her i fjerde linje af lovforslagets bemærkninger, hvor ordet piger er nævnt første gang i justitsministerens lovforslag.

Nå, men lad det ligge, for det vigtigste for os alle sammen – for det store flertal i hvert fald –

er jo, at vi får vedtaget et forslag, der gør det her strafbart også i udlandet, hvis det foretages dér af personer, der bor i Danmark eller har tilknytning til Danmark.

For det er jo sådan, som de øvrige ordførere også har sagt, at omskæring af kvinder eller piger er en barbarisk, en ødelæggende og en utrolig smertefuld handling, der i generationer – rigtig mange generationer – har været en forbrydelse, en stor forbrydelse, i Danmark, men som desværre er fuldt lovlig i et mindre antal lande andre steder.

Det betyder sagt lige ud, at nogle piger – vi ved ikke, hvor mange det er, sandsynligvis er det kun få, og det er jo dejligt, men der er i hvert tilfælde nogle piger i Danmark eller i andre lande – bliver lemlæstet ved det indgreb, der foretages i disse lande. Derfor kan de, der er ansvarlige for lemlæstelsen, f.eks. forældre eller pårørende, ikke straffes, og det er selvfølgelig uacceptabelt.

Man kan selvfølgelig sige, at det er ærgerligt, og det har der også været et par andre ordførere der var inde på, at det ikke dengang, da den nuværende justitsminister for ca. 6 år siden første gang fremsatte tanken om det her, kunne samle flertal i Folketinget. Men det kunne det altså ikke. Men nu er vi da glade for, at justitsministeren har sat processen i gang, og at den går hurtigt.

Jeg kan da for øvrigt lige sige også til Dansk Folkepartis ordfører, der spurgte, hvornår det træder i kraft, at det står på side 1 i forslaget, § 3: Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Så det er ret tydeligt.

Men lad mig så slutte med at sige, at vi jo ikke skal tro, og det er der vel heller ingen der gør, at problemet er løst med lovforslaget. Lovforslaget er selvfølgelig et stærkt signal og giver anledning til megen debat, og det giver uden tvivl anledning til, at mange eller nogle af de forældre eller pårørende, der eventuelt kunne overveje at foretage den her handling, bliver klar over, med hvilken alvor vi ser på den i det danske samfund.

Men det kræver oplysning, oplysning og atter oplysning, og jeg mener i virkeligheden, at lovforslaget og den debat, det har skabt i det danske samfund, er den allerbedste form for oplysning. Men det kræver selvfølgelig også, at læger og sundhedsplejersker lever op til loven, og at de sikrer, at sociale myndigheder bliver underrettet, hvis der er bevis på eller mistanke om

lemlæstelse, eller man kan frygte, at en sådan lemlæstelse vil ske.

Med disse ord kan jeg varmt anbefale, at lovforslaget får en hurtig behandling, så vi hurtigst muligt kan få det vedtaget, offentliggjort i Lovtidende og sat i kraft.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Jeg kan være ganske enig med hr. Helge Adam Møller i, at det er oplysning, oplysning og oplysning. Det er jo den bedste forebyggelse.

Jeg vil så godt høre: Hvad har Det Konservative Folkeparti eller hr. Helge Adam Møller tænkt på i kroner og øre? Hvad skal der gå til oplysningsarbejde og forebyggende arbejde?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg indrømmer blankt, at jeg er fuldstændig ligeglad med øre. Det hjælper jo ikke noget. Kroner er selvfølgelig lidt mere vigtige, for dem får man noget for. Men det, der er allervigtigst, er i virkeligheden, at man debatterer lovforslaget her. Det er den bedst tænkelige måde, vi kan få debatten i gang på.

For den sags skyld også det lovforslag, der kom fra Socialdemokratiet, og det beslutningsforslag, der kom fra Dansk Folkeparti. For uagtet mine bemærkninger før og min afvisning af også Socialdemokratiets forslag, så har der været tre forslag, der har været en stor debat osv. Det har jo gjort, at det her har kørt i medierne, det har kørt i TV-Avisen, og det har kørt ude i de samfund, hvor det her specielt foregår. Så det har medvirket til det.

Men nøjagtig hvad der ellers skal bruges af pjecer og andet, det ved jeg ikke nok om. Det overlader jeg trygt til de myndigheder, der har ansvaret. Men det vigtigste er, at vi selv deltager i debatten, og at vi gennemfører det her som et klart signal. Det er med til at skabe den debat og den oplysning, der er brug for.

Kl. 17.45

Anne Baastrup (SF):

Som jeg også nævnte under de foregående gange, hvor vi har diskuteret det her lovforslag, har vi i SF haft den opfattelse, som vi deler med Gorm Toftegaard Nielsen, der jo som medlem af Jurisdiktionsudvalget har lavet en mindretalsudtalelse, at man i stedet for at lave en egentlig ny bestemmelse, 245 a, og kombinere det med en generel bestemmelse, hvorefter det skal være

muligt at straffe for det, der er sket udenlands, skal ændre på nogle andre bestemmelser, så det bliver mere generelt: Hvis man foretager ting udenlands mod sit barn, som er lovligt i det pågældende land, så kan det straffes efter dansk strafferet.

Argumentationen, som jeg faktisk synes er relativt fornuftig, er, at nu går vi jo ind og laver en særlov for det her område. Hvad så næste gang, vi falder over en ny kulturel tradition, som vi også bliver nødt til at lave en særlov om?

Omvendt synes jeg, da vi havde diskussionen på et tidligere tidspunkt her i salen, at justitsministerens argumentation for, at vi laver sådan sort på hvidt et stykke papir, hvor der står »det her må man ikke«, tilsyneladende i sig selv vil være en meget god baggrund for at kunne føre en kampagne for at påvise, at det er ulovligt.

Med i billedet tror jeg så også vi skal have, at vi ikke aner, hvor mange steder det sker. De informationer, vi får fra de forskellige embedslægeinstitutioner, viser jo, at man tilsyneladende ikke har kendskab til eksempler, der er sket i nyere tid.

Det skal selvfølgelig ikke stoppe os i forsøget på at lave kampagner af forskellig karakter, og derfor anerkender jeg til fulde fru Jette Bergenholz Baurups opfordring til, at vi hele tiden skal huske, at der altså skal penge til den her kampagne.

Der skal også efter/videreuddannelse af sundhedspersonalet til. Der skal også være opmærksomhed på sagsbehandlere i den kommunale socialforvaltning, således at vi ikke fremover kommer til at se den ganske ulykkelige situation, hvor man fik en formandsbeslutning, som efterfølgende blev omgjort af børn og ungeudvalget, om, at der blev foretaget en tvangsmæssig undersøgelse af et barn. Den blev tilsyneladende foretaget på en sådan måde, at det var krænkende for både barnet og forældrene.

Der skal vi virkelig have styr på, hvordan man kan komme det her skridt videre og give sagsbehandlere i socialforvaltningerne, der bliver bange, dels på baggrund af hele den her debat, der har været, dels fordi de måske ikke kan komme i den rigtige dialog med forældrene, en mulighed for at lære, hvordan det i virkeligheden er, man kan få en tryghed og sikkerhed for, at der ikke er et barn, der er truet i retning af at blive omskåret, hvis barnet skal til udlandet med forældrene.

Vi skal også være opmærksomme på, at Sverige jo har haft den her regel gennem flere år, og

Sverige har jo tilsyneladende, sådan som jeg har fået information, ikke fået rejst en eneste sag ved domstolene, der har ført til domfældelse. Så det, vi jo skal huske på, er, at om end der ikke kommer nogen sag ved domstolene, er det jo ikke ensbetydende med, at den her lovbestemmelse ikke vil få en gennemslagskraft alene ved sin blotte eksistens.

For vi håber jo alle sammen, at det her ikke skal føre til domfældelse af et eneste forældrepar eller et eneste familiemedlem, for det her skal være præventivt.

Til slut vil jeg sige, at SF støtter lovforslaget. Det er min opfattelse, at vi har et meget godt grundlag for at få gennemført det her lovforslag relativt hurtigt.

Jeg vil derfor opfordre til, at vi nu i det kommende retsudvalgsmøde, som vi skal have herefter, tager os sammen og får lavet alle de spørgsmål, der skal til, for at justitsministeren måske inden påske, måske ikke, så umiddelbart efter påske, kan levere de fornødne svar, således at vi kan blive færdige med det her lovforslag inden den 1. maj. Så sådan går det.

Martin Lidegaard (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Det er jo ikke første gang, Folketinget diskuterer kvindelig omskæring, og det bliver desværre nok heller ikke sidste gang, selv om man godt kunne ønske sig, at vi fik bugt med den modbydelige tradition.

Lovforslaget, vi taler om i dag, gør det muligt at straffe danske statsborgere og herboende personer, som tager til udlandet for at få foretaget omskæring af piger og unge kvinder. Det sker, selv om handlingen ikke er strafbar i landet, hvor omskæring finder sted. Dermed bryder loven, som flere også har været inde på, med princippet om dobbelt strafbarhed. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre normalt tillægger dobbelt strafbarhedsprincippet meget stor betydning. Men i denne sag må vi også erkende, at argumentet vejer tungt for at markere, at omskæring er fuldstændig uforeneligt med dansk kvinde- og menneskesyn, og derfor er vi rede til i dette afgrænsede tilfælde at gå på kompromis med princippet.

Kl. 17.50

Med den bemærkning, at vi kun kan komme denne modbydelige tradition til livs, hvis vi primært satser på oplysning og holdningspåvirk-

ning, som flere har været inde på, kan vi tilslutte os forslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Da Enhedslistens ordfører på området, fru Line Barfod, ikke er til stede, skal jeg oplæse følgende:

Omskæring af piger er en uacceptabel og modbydelig lemlæstelse, som ikke på nogen måde kan forsvares.

Regeringens arbejdsgruppe om omskæring har konkluderet, at den oplysende indsats, der blev sat i gang i Danmark for nogle år siden, har virket. Jeg håber, ministeren vil bekræfte, at der sættes penge af til at fortsætte det oplysningsarbejde mod omskæring, der har fungeret i flere år, men som stoppede, da regeringen ikke ville forny bevillingen.

Omskæring er et problem i en række afrikanske lande, og Danmark bør gøre sin del af indsatsen mod denne alvorlige mishandling. Indsatsen handler først og fremmest om oplysning og støtte til de piger og kvinder, der aktivt arbejder mod omskæring. Jeg vil derfor også spørge ministeren, hvad regeringen konkret vil gøre for at støtte projekter i afrikanske lande, f.eks. det projekt, som STS har i Somalia.

Det er også vigtigt at lægge pres på regeringerne i de lande, hvor omskæring forekommer, og derfor vil vi i Enhedslisten gerne opfordre justitsministeren til at arbejde for at skærpe de internationale konventioner på dette område, så alle lande forpligter sig til at straffe omskæring, uanset hvor den har fundet sted. Jeg håber, ministeren vil bekræfte, at hun vil gå ind i et sådant internationalt arbejde.

Der har ikke på noget tidspunkt været tvivl om, at omskæring er strafbart i Danmark. Det er vold at skære i børn. Nu har Justitsministeriet så alligevel foreslået at indsætte en særbestemmelse i straffelovens § 245 a om omskæring af piger. Det er vigtigt for os at understrege, at dette ikke medfører, at omskæring af drenge er lovligt, som også Røde Kors-repræsentanten i Jurisdiktionsudvalget gør opmærksom på. Ligesom vi siger, at man ikke må slå sine børn, siger vi også, at man ikke må skære i børn, når det ikke er sundhedsfagligt begrundet.

Vi mener ikke, at man skal bruge politi og fængsel som det første redskab i forhold til denne type overgreb mod børn, men vi mener, at det skal indgå i oplysningsarbejdet, at man ikke må begå overgreb mod sine børn, uanset hvad begrundelsen er.

Under udvalgsarbejdet ønsker vi nærmere at få belyst og diskuteret henholdsvis ministerens forslag til at ændre reglerne om dobbelt strafbarhed og Gorm Toftegaard Nielsens forslag i mindretalsudtalelsen fra Jurisdiktionsudvalget om i stedet at understrege, at forældre har omsorgs- pligt for deres børn også i udlandet og derfor kan straffes for overgreb mod børnene.

Jann Sjursen (KRF):

Indledningsvis vil jeg godt sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side kan støtte regeringens lovforslag, som jo går ud på særskilt at kriminalisere kvindeligt omskæring, ikke fordi det ikke har været strafbart, men fordi man fra regeringens side ønsker at indsætte en særlig bestemmelse i straffelovgivningen.

Vi synes, at noget kan tale for det, selv om det ikke er traditionen, at vi gør det sådan. Men det, der taler for det, er, at man måske får lettere ved i oplysningsøjemed at få henledt forældres opmærksomhed på, at vi ikke vil acceptere kvindeligt omskæring, og derfor støtter vi, at regeringen har valgt at indsætte den særlige bestemmelse i straffeloven.

Dermed også være sagt, at jeg synes, det er utrolig vigtigt at konstatere, at en sådan bestemmelse ikke kan stå alene, at det er vigtigt med informations- og oplysningskampagner, og at der selvfølgelig også bliver bevilget de nødvendige midler hertil.

Jeg vil også godt sige, at vi kan støtte, at lovforslaget lægger op til, at man i det her spørgsmål fraviger princippet om dobbelt strafbarhed. Det mener vi også er helt nødvendigt for at sende entydige signaler på det her område. Det er der bestemt brug for.

Med disse ord, og fordi vi tidligere har diskuteret spørgsmålet grundigt og indgående, endda for ganske nylig, vil jeg fra Kristeligt Folkepartis side nøjes med at tilsige en positiv udvalgsbehandling og en støtte til lovforslaget, når det kommer til tredje behandling.

Kl. 17.55

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for den generelle opbakning til forslaget.

Mange af ordførerne har kredset meget om, at man er enig i intentionerne i forslaget, men at man også er meget optaget af, at forslaget ikke står alene, men følges op af andre oplysningsinitiativer og andre ting i forhold til den gruppe mennesker, som befinder sig i Danmark, og som

vi skal forsøge at overbevise om; at omskæring som en kulturel tradition er en meget, meget dårlig ting.

Til det vil jeg sige, at der har været nedsat et tværministerielt udvalg, en arbejdsgruppe, der har set på problemstillingen omkring omskæring af piger, med deltagelse af en lang række ministerier. Der blev afgivet en rapport den 13. januar i år, og den er frit tilgængelig på socialministerens hjemmeside. Jeg tror, det var fru Jette Bergenholz Bautrup, der var den første, der nævnte det, men både fru Anne Baastrup, hr. Søren Søndergaard, hr. Martin Lidegaard og mange andre har fulgt op på det siden hen.

Og til det vil jeg sige, at der er en bred vifte af initiativer, som allerede enten er igangsat eller er under igangsættelse. Det drejer sig om en pjece til sundheds-, skole- og øvrigt pædagogisk personale. Det drejer sig om en oplysningsindsats over for de grupper, der har tradition for omskæring. Det drejer sig om materiale fra Undervisningsministeriet i forhold til de pædagogiske konsulenter. Det drejer sig om information om omskæring både på hjemmesiden »Kvindeinfo« og andre hjemmesider, der er rettet mod indvandrere. Det drejer sig om oplysningsmateriale og debatmøder navnlig i forhold til herboende somaliere, retningslinjer og materialer til brug inden for den lovbestemte dansk- og samfundsun- dervisning samt debatmøder og undervisnings- tilbud navnlig til somaliere, herunder imamer. Det er Integrationsministeriet, der er ansvarlig for det sidste.

Alle de her initiativer, der drejer sig om oplysnings-, pjecer osv., og som dækker en bred vifte lige fra personale til de konkrete personer, folk fra tredjelande, der ankommer til Danmark og så lige skal introduceres til det danske samfund, fremgår altså af rapporten. I forhold til de her grupper mener jeg faktisk, der er igangsat ganske mange initiativer.

Jeg har simpelt hen ikke overblik over i dag – der er mange, mange ministerier involveret – hvilke pengebeløb det samlet set drejer sig om. Men hvis man ønsker det i Retsudvalget, vil vi selvfølgelig gerne besvare spørgsmål om, hvad det er i kroner og øre. Det væsentligste synes jeg faktisk er det indholdsmæssige, at man tænker bredt og sørger for at informere alle de steder, hvor vi overhovedet kan komme i tanke om det.

Til fru Pia Kristensen, der var inde på hele spørgsmålet om processen, vil jeg sige, at der allerede er blevet sagt meget i dag i Folketingssa- len. Og jeg kan også kun tilslutte mig det, som

bl.a. fru Birthe Rønn Hornbech sagde omkring lov-kvalitet. Jeg forstår udmærket godt fru Pia Kristensens utålmodighed. I sin tid for mange, mange år siden, hvis nu historieskrivningen skal være korrekt, tror jeg faktisk, at jeg som folketingsmedlem var den første, der forsøgte – godt nok noget ubehjælpeligt, jeg er jo ikke jurist – at lave et forslag, der handlede om forbud mod omskæring af piger i udlandet. Det havde også medlemmer fra Dansk Folkepartis tilslutning, men der var ikke opbakning til det.

Sagen er den i dag, at nu har regeringen undersøgt bl.a. hele spørgsmålet omkring dobbelt strafbarhed ganske grundigt i Jurisdiktionsudvalget, og vi mener ikke, vi gør noget forkert ved at fremsætte det her lovforslag. Tværtimod mener vi, at vi er på sikker grund. Derfor bliver det fremsat.

Men jeg må så også sige til fru Pia Kristensen, at de betragtninger, der er omkring lov-kvalitet, bliver man altså nødt til at tage alvorligt. Fru Pia Kristensen redegjorde jo også selv for, at Dansk Folkeparti havde indset, at på nogle punkter var deres lovforslag måske lidt mangelfuldt. Og det, der er grunden til, at man sender tingene i høring, er, at man får et overblik over, om der er noget, man har glemt, eller om der er noget, som måske kan bidrage til at gøre lovforslaget endnu bedre, inden det bliver fremsat i Folketingssalen.

Jeg må blankt erkende i dag, at jeg da går og har mine overvejelser over, hvorfor lov-kvalitetskravet kun skal gælde for regeringens lovforslag. Hvorfor skal det ikke også gælde for forslag fra oppositionen, hvis det ikke er et beslutningsforslag, der pålægger regeringen noget, men er et forslag, der har direkte virkning?

Vi oplever indimellem, at man i Folketinget lige pludselig har flertal enten for lovforslag eller for kæmpestore principielle ændringer af et lovforslag, der har været i høring, uden at de mennesker, der er ude i samfundet, har haft muligheden for at blive hørt.

Kl. 18.00

Jeg synes, vi står over for et problem, hvis vi mener lov-kvalitet alvorligt. Men jeg vil overlade det til Folketingets almindelige debat, at vi tager stilling til, hvorvidt kravene skal skærpes i forhold til de love, der bliver vedtaget. For om det kommer fra regeringens pen eller et oppositionspartis pen, er jo sådan set lige meget. Et lovforslag, der er vedtaget, gælder uanset hvad.

Jeg takker fru Anne Bastrup mange gange for tilkendegivelsen om en hurtig udvalgsbehandling, men igen vil jeg sige, at jeg alene kan

hjælpe til med en ordentlig lovproces ved at besvare spørgsmålene så hurtigt som muligt, og det gør vi naturligvis. Vi vil gerne medvirke til, at lovforslaget træder i kraft hurtigst muligt.

Til hr. Martin Lidegaard vil jeg sige: Vi deler faktisk Det Radikale Venstres opfattelse af, at man som udgangspunkt skal være varsom med at fravige princippet om dobbelt strafbarhed. Der er jo en grund til, at det har været et princip, som vi har været utrolig glade for i dansk ret. Men man må også sige, at vi her er i en situation – og det vil man nok se flere eksempler på – hvor man må sige, at kravet om dobbelt strafbarhed indimellem må vige af hensyn til andre ting. Her anførte hr. Martin Lidegaard bl.a. kvinde- og menneskesyn som nogle af de begrundelser, der er for, at vi fraviger det.

Regeringen er i Jurisdiktionsudvalget også i gang med at skulle se på seksuel udnyttelse af børn, altså mindreårige i Asien, der bliver udnyttet seksuelt, hvor man har andre regler for den slags ting. Og det er måske et andet område, hvor jeg tror, vi vil være villige til at fravige princippet om dobbelt strafbarhed – for slet ikke at åbne hele EU-diskussionen om den europæiske arrestordre, der dog vedrører ganske velkendte kriminalitetsforhold.

Til hr. Søren Søndergaard, der stillede spørgsmål til projekter, må jeg sige, at jeg tror, at det hører under Udenrigsministeriets område. Det er i hvert fald ikke noget, jeg kan svare på på regeringens vegne i dag. Men jeg skal medvirke til, at vi i hvert fald får givet en pejling på, at der nok kommer et spørgsmål om det, så vi også får det afklaret hurtigst muligt.

Med hensyn til FN's konvention om barnets rettigheder og dens anvendelse i alle lande er jeg fuldstændig enig med hr. Søren Søndergaard. Vi skal prøve at presse på, så der er så få lande som overhovedet muligt, der laver undtagelsesbestemmelser, for så vidt angår de her meget vigtige artikler i konventionen.

Endelig vil jeg over for hr. Søren Søndergaard igen understrege, at der er mindretalsudtalelser, og at der er mange, der har været inde i diskussionen om, hvad der er behov for lovgivningsmæssigt eller ikke behov for, og det medvirker vi selvfølgelig også gerne til under udvalgsbehandlingen. Men jeg har også lyttet mig til, at mange i dag har sagt, at man ønsker en hurtig lovbehandling. Det medvirker vi til. Men naturligvis synes jeg, at de spørgsmål, der skal stilles, skal stilles, og at vi skal sørge for, at der kommer en ordentlig besvarelse af dem.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Jeg vil godt sige tak til ministeren. Jeg synes, det er meget positivt, at der allerede er sat nogle foranstaltninger i gang, så man kan lave en massiv oplysningskampagne.

Jeg vil så bare spørge ministeren: Hvordan mener ministeren, at det så kan blive formidlet ud til de afrikanske familier? Det er jo utrolig svært med en pjece. Forstår de den? Hvad havde man tænkt sig? Skal det være grupper i afrikansk regi, eller er det de afrikanske kvinder, som skal være talsmænd, skal oversætte eller skal formidle det, eller havde man tænkt sig nogle konfliktgrupper eller hvordan og hvorledes?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil også sige tak til ministeren.

Blot to ting. Den ene tror jeg vi er enige om, altså vigtigheden af at bruge denne her opmærksomhed omkring omskæring til også at få lavet nogle ændringer ikke bare inden for Danmarks grænser, men også uden for Danmarks grænser, for omskæring er jo fuldstændig lige alvorlig, hvad enten den finder sted på Nørrebro eller den finder sted i Somalia. Så jeg synes, det er vigtigt, at vi bruger det her også som en anledning til at forsøge at ændre ting ude. Og kan vi bruge nogle af de indvandrerfamilier, vi har i Danmark, nogle af de flygtningefamilier, vi har i Danmark, til at ændre ting i deres eget land til det bedre, synes jeg, det er en fantastisk positiv ting, som vi selv skal bidrage til.

Kl. 18.05

Den anden ting var det forslag, den tanke, som ministeren fremlagde, som jeg synes var utrolig interessant, nemlig ideen om, at hvis der er større ændringsforslag til et lovforslag fra regeringen eller lovforslag fra oppositionen, som vil betyde større ændringer, vil det være godt med en høringsrunde. Jeg synes, det er en fantastisk spændende tanke. Jeg vil bare høre, om det er noget, man har diskuteret i regeringen, eller om det er ministerens helt egen opfattelse. Vi vil i hvert fald godt fra Enhedslistens side med det samme tilsige vores støtte til at arbejde videre med den idé.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til fru Jette Bergenholz Baurup vil jeg sige om de her spørgsmål om at formidle, at det klogeste i første omgang ville være – fordi jeg tror,

at den socialdemokratiske ordfører har langt større indsigt i den rent formidlingsmæssige opgave, end jeg har – at se på hjemmesiden, altså se på den tværministerielle rapport.

Måske endnu vigtigere ville det være at kontakte Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Undervisningsministeriet, som sidder og udarbejder de her pjecer til det pædagogiske personale om, hvordan man informerer, hvordan man kommer i dialog med de her mennesker, herunder at der bliver opbygget lokalgrupper og netværk, der kan bistå i at rådgive de familier, det her handler om.

Det fremgår af den tværministerielle rapport, hvilke initiativer der er ved at blive iværksat, så jeg mener egentlig, at det, fru Jette Bergenholz Baurup påpeger, har regeringens tværministerielle arbejdsgruppe sådan set allerede taget fat i.

Jeg kan ikke her i dag sige præcis, hvor langt man er i hele forløbet. Men man er i hvert fald opmærksom på, at det er ekstremt vigtigt, at rådgivningen kommer ud til familien i den ene eller den anden sammenhæng, og at den fungerer på en hensigtsmæssig måde, for det nytter jo ikke noget, at man f.eks. afleverer en dansk pjece, hvis de ikke kan dansk; det giver jo ikke meget mening.

Jeg vil som sagt foreslå for alle teknikaliteters skyld, at det rigtigste er at prøve at se i rapporten.

Med hensyn til hr. Søren Søndergaards bemærkninger vil jeg sige, at jeg fuldt ud deler hr. Søren Søndergaards opfattelse af det her problem, og hvordan man skal tackle det.

Det har rent faktisk også betydet – det har været holdningen i Det Konservative Folkeparti, og jeg mener også, at det andet regeringsparti, Venstre, har haft den samme holdning til det – at vi i de regi, hvor vi mødes og diskuterer problemstillinger, der har relation til det her, giver udtryk for, at omskæring af piger er en problemstilling, som man bliver nødt til at tage alvorligt.

Her tænker jeg bl.a. på FN's kvindetopmøder og -konferencer, jeg tænker på EU, når udviklingsministrene mødes og diskuterer hjælp, herunder ikke mindst, hvordan man støtter kvinder og kvinders ligestilling. Det her er noget, som man også skal have med i de samlede prioriteringer.

I alle disse regi bliver man nødt til at tænke over det, og jeg er meget enig med hr. Søren Søndergaard i, at det ikke er et isoleret nationalt problem. Vi skal tage det med os i de andre fora, vi befinder os i, altså FN, WTO, EU og alle andre

regi, hvor vi måske også kan inspirere andre til at gå videre med det.

Mine bemærkninger om ændringsforslag og i det hele taget drastiske ændringer af lovforslag er selvfølgelig betragtninger, som jeg gav udtryk for, og som alene står for min regning, men jeg tror faktisk, at der er mange, der deler den.

Små ændringsforslag, der trækker i den ene eller den anden retning, er ikke det, jeg finder er det interessante. Det, jeg synes er det interessante, er, hvis man laver drastiske ændringer, der har meget store konsekvenser. Dette sker, uden at der overhovedet har været en mulighed for at få et kvalificeret modspil, og det synes jeg altså at vi skal være opmærksomme på i lovgivningsprocessen.

Jeg synes, at der har været nogle gange i løbet af det sidste år, hvor det er, som om man har villet springe et led over, og det er efter min mening ikke godt for Folketinget og lovgivningsprocessen, hvis man ikke tager denne høringspligt ganske alvorligt.

Jeg står altså ved, hvad jeg har sagt, men jeg mener egentlig ikke, at det alene er et regeringsanliggende. Det er noget, vi må drøfte med hinanden her i Folketinget, hvordan vi kommer videre med.

Jeg vil gerne takke næsten alle partierne i Folketinget for, at vi ikke kommer i en situation, hvor regeringen sender lovforslag i høring, der så bliver kopieret og fremsat af et oppositionsparti og vedtaget. Den slags julelege kan vi under ingen omstændigheder være med til.

Jeg mener, at i et væddeløb, hvor alle sådan set skal have en mulighed for at nå i mål, skal man altså også have det samme udgangspunkt. Det nytter ikke noget, at der er nogle, der tror, at de kan springe de første 100 m over for at nå først til mållinjen. Tingene må foregå på en ordentlig måde, og derfor står jeg ved, at lovkvalitet er noget, vi skal tage alvorligt.

Kl. 18.10

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Bautrup (S):

Nu skal jeg ikke blive ved at trække tiden, men jeg vil sige til ministeren, at jeg synes, det er glædeligt, at det ikke kun er pjecer, men at man også på alle andre måder prøver at formidle budskabet.

Jeg kunne godt tænke mig, fordi der er meget stor velvilje til denne massive oplysningskampagne, at der kunne komme et notat til Retsudvalget, for det er jo også noget med succeskriterier og hvordan og hvorledes.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Inden hr. Søren Søndergaard bliver for glad for justitsministeren, vil jeg lige bryde ind her.

Vi har jo netop i Retsudvalget forskertset Dansk Folkepartis mulighed for at få det her forslag vedtaget. Det var ud fra en lovkvalitetsbetragtning. Det var altså betragtninger om høringsrunde osv.

Der er jo det væsentlige problem – ud over at domstolene altså ikke har, som vi har skrevet i betækningsbidraget, nogle ordentlige forarbejder og motiver, hvis det er oppositionen – at Folketingets muligheder i virkeligheden stækkes ved private forslag. Der er nemlig ikke nogen at stille spørgsmål til, hvor der skal svares under ministeransvar.

Det er faktisk et af hovedproblemerne, og derfor kan man altså sige, at selv om der er en grundlovssikret ret til at fremsætte private lovforslag, har det sine grænser, hvis Folketinget skal kunne hænge en minister op.

Men jeg giver hr. Søren Søndergaard ret i, at diskussionen er spændende.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Blot en positiv tilkendegivelse til den socialdemokratiske ordfører. Vi vil meget gerne medvirke til, at den tværministerielle rapport i første omgang bliver oversendt til Retsudvalget, men vi må naturligvis så finde ud af i det videre forløb, hvorledes koordineringen sker.

Der er simpelt hen så mange initiativer i forskellige ministerier, at der skal være mulighed for at orientere sig om dem. Jeg ved ikke, om det skal ske via internettet, eller hvad der er den mest hensigtsmæssige facon.

Jeg skal nok sørge for, at det, der er grundrapporten, som ligger til grund for det andet, bliver oversendt til Retsudvalget, såfremt det ikke allerede er sket.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til voldsofre.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 5/2 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget fra SF, som vi i dag skal behandle, og som er en delvis genfremsættelse af et tidligere forslag, beslutningsforslag nr. B 30 fra folketingssamlingen 2001-02, pålægger regeringen at tage en række initiativer til at etablere et forbedret tilbud til voldsofre.

Jeg vil godt starte med at fastslå, at jeg er helt enig med forslagsstillerne i, at der skal gøres en stor indsats for de personer, som på tragisk vis bliver ofre for voldsforbrydelser.

Det er vigtigt, at personer, der er blevet udsat for vold, voldtægt eller andre overgreb, får den nødvendige rådgivning og vejledning om, hvordan og hvor man kan søge om økonomisk erstatning, og at ofrene bliver tilbudt psykologhjælp m.v.

I den forbindelse er regeringen meget enig i, at hjælpen skal tilbydes så hurtigt som muligt efter overgrebet, og at ofret ikke skal vente unødigt længe på at få afgjort spørgsmålet om erstatning.

Endelig er det for regeringen vigtigt, at de fagfolk, der kommer i kontakt med ofrene, har en viden om de muligheder, der er for at kunne støtte og vejlede dem på den bedste måde.

Når det er sagt, må jeg så pointere, at regeringen er af den opfattelse, at der allerede i dag eksisterer et velfungerende system og tilbud om et

tværfagligt samarbejde såvel lokalt som regionalt.

Der er inden for de seneste år iværksat flere initiativer og projekter, således at der allerede i dag findes en række muligheder for at yde økonomisk hjælp og bistand til ofre for voldsforbrydelser, både inden for retssystemet, sundhedsområdet, det sociale område og beskæftigelsesområdet.

Efter offererstatningsloven har ofre et retskrav på erstatning fra staten for personskade, der forvoldes ved en voldsforbrydelse begået i den danske stat. Desuden ydes der bl.a. erstatning for skade på tøj og andre personlige ejendele, som voldsofret havde på sig, da personskaden blev forvoldt.

Ofret for en forbrydelse har naturligvis ret til erstatning fra gerningsmanden efter de almindelige regler, men i praksis kan gerningsmanden ofte ikke betale, eller det er ikke muligt at finde frem til gerningsmandens identitet. Offererstatningsloven sikrer på den baggrund, at ofre, der ikke får deres tab dækket fra anden side, i stedet kan få erstatning fra staten.

Kl. 18.15

Erstatningen fra staten omfatter bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte, tort, varig men, varig nedsættelse af ofrets erhvervsevne og helbredsudgifter, herunder efter omstændighederne erstatning for ofrets udgifter til læge- og psykologhjælp.

Efter retsplejeloven skal retten ved alle voldsforbrydelser og seksualforbrydelser beskikke en bistandsadvokat til ofret, hvis ofret begærer det. Kun i helt bagatelagtige sager, hvor advokatbistand ikke tjener noget berettiget formål, kan retten afslå en begæring om advokatbeskikkelse.

Formålet med beskikkelse af en bistandsadvokat er at styrke ofrets stilling i sagen. Bistandsadvokatens opgave er både af juridisk og mere almen karakter. Ud over støtte til ofret under afhøring hos politiet og i retten samt bistand ved opgørelsen af et eventuelt erstatningskrav, vil det kunne komme på tale at give rådgivning om særlige hjælpemuligheder og om personlig støtte og vejledning.

Inden for sundhedsområdet er der ligeledes mulighed for rådgivning. En praktiserende læge kan tilbyde både mænd og kvinder personlige samtaleforløb om forhold i forbindelse med den enkeltes helbred eller om personlige problemer.

Siden den 1. juli 1995 har ofre for vold m.v. kunnet få tilskud fra den offentlige sygesikring